

140

אוניברסיטת חיפה
 החוג למשפטים
 דיני משפחה
 2050.250.01
 סמסטר ב' - מועד א - תשנ"ז
 22.6.97

המרצה: פרופ' מיכאל קוריןאלדי

הנחיות:

1. משך הבחינה : שלוש שעות.
2. מותר להכניס כל חומר שהוא.
3. נמק בקיצור את תשובתך וציין את הבסיס לכך, בצירוף איזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין מן ההלכה, החקיקה והפסיקה (נא להימנע מציטוט קטעים שלמים).
4. נא לכתוב בקיצור ולענין בלבד, על פי הנתונים העובדתיים שבשאלה.
5. כל השאלות חובה. נא לכתוב כל שאלה בעמוד נפרד ובכתב קריא וברור.
6. המשקל של הבחינה בציון הסופי הוא 85% ועל כן סה"כ הנקודות בכל השאלות יחד הוא 85% וההפרש של 15% יחושב לפי הציון של העבודה בכתב.

בהצלחה!

141

שאלה 1 - (35% הזמן המומלץ: 75 דקות)

חנה ובעלה חיים, יהודים, תושבי ואזרחי ישראל, הנשואים כדת משה וישראל, נסעו לשליחות דיפלומטית בארה"ב, לתקופה של 3 שנים. במהלך שליחותם הם הסכימו להתגרש ונערכו ביניהם גירושין אזרחיים בבימ"ש מוסמך בארה"ב. בתום השליחות חנה וחיים חזרו, בנפרד לארץ. חנה חייתה לאחר מכן, ללא נישואין, כ- 3 שנים עם גבר יהודי פנוי בשם יעקב, אך הם הציגו עצמם לכל כבעל ואישה וחנה אף הרתה מיעקב וילדה בן. יעקב מכיר באבהותו על הילד. חנה ויעקב צברו בתקופת חייהם המשותפים נכסים שונים שנרשמו ע"ש יעקב.

חנה מעוניינת להסדיר את מעמדה האישי, ואת רישום אבהות יעקב על הבן שנולד לה ממנו, ולהגיש תביעה למזונות עבור הילד.

חנה פונה אליך בבקשה לחוות דעתך, על התוצאות המשפטיות של הגירושין האזרחיים ושל חייה המשותפים עם יעקב, ללא נישואין, ועל ההליכים המשפטיים האפשריים. עליך להשיב על השאלות הבאות:

- א. האם חנה זכאית לרשום את הגירושין האזרחיים במרשם האוכלוסין בישראל?
- ב. האם חנה זקוקה ויכולה לתבוע בבית הדין הרבני קבלת גט כדת משה וישראל מתיים?
- ג. האם חנה תוכל לשנות במרשם האוכלוסין את שמה, לשם משפחתו של יעקב?
- ד. מה התנאי חדרוש ע"מ שתנה תוכל לרשום במרשם האוכלוסין את יעקב כאביו של הילד?
- ה. מה הוא מעמד הילד שנולד לחנה ויעקב (להלן - הילד), מבחינת כשירותו לנישואין בישראל?
- ו. האם תשתנה תשובתך לשאלה ה. לעיל במקרה שיעקב הוא לא יהודי?
- ז. האם הילד זכאי למזונות מתיים ו/או מיעקב?
- ח. האם חנה זכאית במחצית הנכסים שחנה ויעקב צברו בתקופת חייהם המשותפים?
נמק את תשובתך, בקיצור, וציין את הבסיס לכך, בצירוף איזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין, מן ההלכה, החקיקה והפסיקה של בית המשפט העליון.

שאלה 2 - (35% הזמן המומלץ: 75 דקות)

יעקב ולאח נישאו כדת משה וישראל בשנת 1980 ומנישואיהם נולד בן, ראובן, שהוא כיום בן 14. במהלך נישואיהם צברו בני הזוג רכוש שכלל את דירת הנישואין ועסק עם בעלות על שתי חנויות. הדירה נרשמה ע"ש שני בני הזוג, אך העסק, שנוהד לאחר הנישואין ממקורות משותפים לבני הזוג, נרשם ע"ש הבעל בלבד. לאחרונה, לאה עזבה את חבית יחד עם הבן ודרשה מיעקב כי העסק ירשם גם על שמה, באופן שיהיו להם חלקים שווים בעסק.

יעקב התנגד לדרישת לאה, ומחשש להליכים משפטיים צפויים מצד לאה, מיהר, בעצת עורך דינו, להגיש לביה"ד הרבני תביעת גירושין, שבה כרך את חלוקת הרכוש הנ"ל, וכן כרך את נושא מזונות לאה והבן. לאחר שיעקב הגיש את תביעת הגירושין, לאה הגישה, בשמה ובשם הבן, לבית המשפט לענייני משפחה, תביעה נגד יעקב למזונות יח ומזונות לבן, וכן תביעה להחזקת הבן. לאה טענה בביה"ד הרבני לחוסר סמכות וביקשה כי ביה"ד ימתין עד להחלטת ביהמ"ש לענייני משפחה.

142

ביה"ד הרבני דחה את בקשת לאה, שמע טענות והוכחות, חייב את לאה לקבל גט פיטורין ופסק הדין האופרטיבי של ביה"ד הרבני הוסיף הוראות כדלקמן:

- (א) יעקב פטור מלשלם מזונות ללאה.
 (ב) הכן ישאר במשמורת יעקב, עם זכות בקורים ללאה.
 (ג) דירת הנישואין תמכר, לאחר הגט, כפנויה והתמורה תחולק בין הצדדים בחלקים שווים.
 (ד) העסק ישאר בבעלותו של יעקב ולא תקבל את סכום הכתובה.
- לאה ערערה לביה"ד הרבני הגדול לערעורים כנגד פסק הדין הנ"ל וערעורה נדחת. הגירושין לא בוצעו בשל סירוב לאה לקיים את פסה"ד הרבני. לאחר מכן לאה עתרה לבג"צ כנגד ביה"ד הרבני האזורי וביה"ד הרבני הגדול לערעורים ובעתירתה ביקשה:

- (א) לבטל, מחוסר סמכות, את ההוראות הנ"ל (א-ד) של פסק הדין הרבני.
 (ב) להורות, בענין הרכוש, על חלוקה שוויונית מיידיית בעין של הדירה והעסק, ללא קשר לביצוע הגירושין.

מה יפסוק בג"צ לגבי כל אחת מן ההוראות הנ"ל של ביה"ד הרבני, ולגבי חלוקת הרכוש המבוקשת ע"י לאה?

נמק את תשובתך, בקיצור, בצירוף איזכורים מן החקיקה והפסיקה (לגבי הפסיקה ציין אסמכתא אחת לכל ענין).

שאלה 3 (15% הזמן המומלץ: 30 דקות)

פרט והסבר את ההבדלים בין איש ואשה, כשאתד מהם סרבן או סרבנית גט, לגבי הדרכים האפשריות לביצוע (1) פסק דין חיוב גט (2) פסק דין כפיית גט וזאת ע"פ החלכה וחוקי המדינה, תוך איזכור סעיפי החוק הנוגעים לענין.

בחינה - (אוניברסיטת חיפה א')